

Total number of pages – 16

CODE : 35T EDUC

(EN/AS/BN/BD)

2025

EDUCATION

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

***The figures in the margin indicate full marks
for the questions.***

Q. No. 1 carries 1 mark each..... $1 \times 12 = 12$

Q. No. 2 carries 2 marks each $2 \times 12 = 24$

Q. No. 3 carries 4 marks each $4 \times 10 = 40$

Q. No. 4 carries 6 marks each $6 \times 4 = 24$

Total = 100

1. Answer the following questions : (any twelve)

1×12=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো বাৰটা)

নিম্নোক্ত প্ৰশ্নগুলিৰ উত্তৰ দাও : (যে-কোনো বাৰোটো)

गाहायाव होनाय सोंनायफोरनि फिननाय हो : (जायखिजाया मोनजिनै)

• Fill in the blanks :

খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

শূন্যস্থান পূৰণ কৰো :

लांदां जायगा आबुं खालाम :

The Indira Gandhi National Open University was established in _____.

✓ ইন্দিৰা গান্ধী ৰাষ্ট্ৰীয় মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় ১৯৮৫ চনত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

ইন্দিৰা গান্ধী ৰাষ্ট্ৰীয় মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় _____ সালে প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

इन्दिरा गान्धी हादरारि उदां मुलुगसोलोंसालिखौ _____ मायथाइयाव गायसननाय जादोंमोन।

On the basis of the recommendation of _____ Commission Government of Assam decided to change some high schools into multipurpose school.

_____ আয়োগৰ পৰামৰ্শৰ ভিত্তিত অসমত বহুমুখী মাধ্যমিক বিদ্যালয়সমূহ প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

_____ আয়োগেৰ পৰামৰ্শেৰ ভিত্তিতে অসমে বহুমুখী মাধ্যমিক বিদ্যালয়গুলি প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

_____ आय 'गनि फोरमायथि बिथायाव आसामाव बां मोखाडारि गेजेरारि फरायसालिफोरखौ गायसननाय जादोंमोन।

(c) Prior to _____ secondary education in Assam was controlled by the Gauhati University and Government of Assam.

1948

~~১৯৪৮~~ চনৰ আগলৈকে অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষা গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় আৰু অসম চৰকাৰে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছিল।

_____ সালৰ পূৰ্বে অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষা গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় এবং অসম সরকার নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছিল।

_____ মাযথাইনি সিগাঁসিম আসামনি মেজেরারি সোলোঁথাই গুৱাহাটী ভূম ফরায়সালি আরো আসাম সরকার সামলায়দোঁমোন।

(d) The concept of correspondence education was first introduced by _____ in 1840.

পত্ৰযোগে শিক্ষাৰ ধাৰণাটো প্ৰথম _____ ১৮৪০ চনত প্ৰৱৰ্ত্তন কৰিছিল।

পত্ৰযোগে শিক্ষাৰ ধাৰণাটি প্ৰথম _____ ১৮৪০ সালে প্ৰবৰ্ত্তন কৰিছিল।

দৈথাইয়াৰি সোলোঁথাইনি সানদাংথাইখৌ সিগাঁ _____ আ 1840 মাযথাইয়াব বাহায জেনগ্ৰোদোঁমোন।

(e) The name of the largest Open University of the world is _____.

বিশ্বৰ সৰ্ববৃহৎ মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়খনৰ নাম হৈছে _____।

বিশ্বৰ সৰ্ববৃহৎ মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ নাম হল _____।

বুহুমানি দেৱসিন উদাঁ মুলুগসোলোঁসালিনি মুঙা জাদোঁ _____।

(f) World Environment Day is celebrated on _____.

বিশ্ব পৰিবেশ দিৱস 5 June তাৰিখে উদ্‌যাপন কৰা হয়।

বিশ্ব পৰিবেশ দিবস _____ তাৰিখে উদ্‌যাপন কৰা হয়।

মুলুগনাঁ আবহাৱা সান _____ খালাৱাব ফালিনায় জায়ো।

(g) Ivan Pavlov was a Russian Physiologist and _____.

আইভান পেভলভ এজন ৰাছিয়াৰ শৰীৰতত্ত্ববিদ তথা প্ৰমাণিক আছিল।

আইভান প্যাভলভ একজন ৰাশিয়াৰ শাৰীৰতত্ত্ববিদ তথা _____ ছিলেন।

আইভান পেভলভআ সাসে ৰাশিয়ানি সোলেৰ সানথোঁগিৰি আরো _____ মোন।

(h) Conditioning method of learning establishes bond between natural tendency and _____.

শিক্ষণৰ অনুবন্ধনবাদ পদ্ধতিয়ে স্বাভাৱিক প্ৰবণতা আৰু _____ ৰ মাজত সম্বন্ধ স্থাপন কৰে।

শিক্ষণেৰ অনুবন্ধনবাদ পদ্ধতি স্বাভাৱিক প্ৰবণতা এবং _____-এৰ মध्ये সম্বন্ধ স্থাপন কৰে।

সোলোঁনাথনি ৱাৰায়াৰি আদৰআ মিথিংগায়াৰি এৰথুনাথ আৰো _____ নি গেজেৰাৱ সোমোন্দো গাৱসঙো।

- Give short answer in **one** sentence :

এটা বাক্যত উত্তৰ দিয়া :

একটি বাক্যে উত্তৰ দাও :

মোনসে ৰাথ্ৰায়াৱ ফিননাথ হো :

- (i) Which Education Commission suggested the 10+2+3 structure of education ?

কোনখন শিক্ষা আয়োগে 10+2+3 শিক্ষা গাঁথনিৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল ?

কোন শিক্ষা আয়োগ 10+2+3 শিক্ষা কাঠামোৰ পৰামৰ্শ প্ৰদান কৰেছিল ?

মাবে সোলোঁথাই আয়'গআ 10+2+3 সোলোঁথাই দাথাইনি সুবুৰন হোদোঁমোন ?

- (j) "Non-formal education differs from formal education in the sense that it takes place outside the formal school system." Who said this ?

“আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ বাহিৰত সুপৰিকল্পিতভাৱে যি শিক্ষাব্যৱস্থা প্ৰচলন কৰা হয় তাকে অগতানুগতিক শিক্ষা বুলি কোৱা হয়।” — এই উক্তিটো কাৰ ?

“প্ৰথাগত শিক্ষাৰ বাহিৰে সুপৰিকল্পিতভাৱে যে শিক্ষাব্যৱস্থা প্ৰচলন কৰা হয় তাকে প্ৰথা-বহিৰ্ভূত শিক্ষা বলা হয়।” — এই উক্তিটি কাৰ ?

“গোৱা নঙৈ খ্ৰান্থিলেখা সোলোঁথাইয়া খ্ৰান্থিলেখা সোলোঁথাইনিফ্ৰায় ফাৰাণ মানোনা বেখৌ খ্ৰান্থিলেখা ফাৰায়সালি ৱাহানি ৰায়জোআৱ হোনাথ জায়ো।” বে বুঁফুৰলুআ সোৱনি ?

(k) "Physical education is the sum of changes in the individual caused by experiences centering motor activity." Who said this ?

“শাৰীৰিক শিক্ষা হ'ল সঞ্চালন ক্ৰিয়া কেন্দ্ৰিক অভিজ্ঞতাৰ ফলস্বৰূপে উদ্ভৱ হোৱা ব্যক্তিৰ পৰিবৰ্তনৰ সমষ্টি।” — এই উক্তিটো কাৰ ?

“শাৰীৰিক শিক্ষা হ'ল সঞ্চালন ক্ৰিয়াকেন্দ্ৰিক অভিজ্ঞতাৰ ফলস্বৰূপ উদ্ভৱ হওয়া ব্যক্তিৰ পৰিবৰ্তনৰ সমষ্টি।” — এই উক্তিটি কাৰ ?

“सोलेरारि सोलोंथाइया जादों motor activity खौ मिरु खालामनानै रोंमोनदांथिजों गावखौ सोलायनायफोरनि जथुम।” बे बुंफुरलुआ सोरनि ?

(l) "Learning is both acquisition and retention of habit, knowledge and attitude." Who said this statement ?

“অভ্যাস, জ্ঞান তথা মনোভংগীৰ আয়ত্কৰণ আৰু সংৰক্ষণেই হ'ল শিক্ষণ।” — এই উক্তিটি কোনে কৈছিল ?

“অভ্যাস, জ্ঞান তথা মনোভঙ্গিৰ আয়ত্কৰণ এবং সংৰক্ষণই হল শিক্ষণ।” — এই উক্তিটি কে কৰেছিলেন ?

“सर', गियांन आरो गोसोनि साननायखौ आवथाय हानाय आरो गोसोआव लाखिनो हानायानो सोलोंनाय।” बे बुंफुरलुखौ सोर बुंदोंमोन ?

(m) What is voluntary or volitional attention ?

ঐচ্ছিক বা ইচ্ছাকৃত মনোযোগ কাক বোলে ?

ঐচ্ছিক বা ইচ্ছাকৃত মনোযোগ কাকে বোলে ?

गाव गोसोआरि एबा गोसोजानाय गोसो हांनाय माखौ बुडो ?

(n) What is image memory ?

প্ৰতিকল্প স্মৃতি কি ?

প্ৰতিকল্প স্মৃতি কী ?

सायखंआरि विसम्बिआ मा ?

(o) What is mode ?

বহুলক কাক বোলে ?

বহুলক (মোড) কাকে বলে ?

গেজেরগা মাখৌ বুভো ?

(p) Write the formula for finding out first quartile from group data.

সমূহিত বাশিৰ পৰা প্ৰথম চতুৰ্থক নিৰ্ণয় কৰা সূত্ৰটো লিখা।

সমূহিত বাশি থেকে প্ৰথম চতুৰ্থাংশ নিৰ্ণয় কৰাৰ সূত্ৰটি লেখো।

হানজায়াৰি খাৰিনিফ্ৰায় গিবি ব্ৰৈথিখৌ দিহুননায় মাৱসুলুখৌ লিৰ।

2. Answer **any twelve** of the following questions :

2×12=24

তলত দিয়া যিকোনো বাৰটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যে-কোনো বাৰোটি প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়াব হোনায জাযখিজায়া মোনজিনৈ সোঁনাযনি ফিননায হো :

(a) Write two suggestions of Kothari Commission regarding education and productivity.

শিক্ষা আৰু উৎপাদনমুখিতা সম্পৰ্কে কোঠাৰী আয়োগে আগবঢ়োৱা দুটা পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰা।

শিক্ষা এবং উৎপাদনশীলতা সম্পৰ্কে কোঠাৰী আয়োগেৰ দুটি পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰো।

সোলোঁথাই আরো मावदिहूनथाइनि सोमोन्दै क'थारि आय'गआ होनाय मोननै सुबुरन मख'।

(b) Write two importance of vocationalisation of secondary education in the present context.

বৰ্তমান পৰিস্থিতিত মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণৰ দুটা প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰা।

বৰ্তমান পৰিস্থিতিতে মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণেৰ দুটি প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰো।

आथिखालनि बिथाथियाव गेजेरारि सोलौंथाइनि जिउराहायारिनि मोननै गोनांथि मख'।

(c) Write two objectives of "Operation Blackboard" scheme.

“অপাৰেচন ব্লেকবৰ্ড” আঁচনিৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

“অপাৰেশ্বন ব্ল্যাকবোর্ড” পৰিকল্পনাৰ দুটি উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

‘অপাৰেশ্বন ব্লেকবৰ্ড’ বিধাংখিনি মৌননৈ থাংখি মখ’।

(d) Define the concept of physical education.

শাৰীৰিক শিক্ষাৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

শাৰীৰিক শিক্ষাৰ ধাৰণাটি সঠিকভাৱে বৰ্ণনা কৰো।

সৌলৈৱাৰি সৌলৌথাইনি সানদাংথাই ৰেখিব।

(e) What do you mean by value education ?

মূল্যবোধৰ শিক্ষা বুলিলে তুমি কি বুজা?

মূল্যবোধৰ শিক্ষা বলতে তুমি কী বোঝো?

ৰেসেননাং সৌলৌথাই বুড়োব্লা নোঁ মা বুজিযো?

(f) Define the concept of women empowerment.

মহিলা সবলীকৰণৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

মহিলা সবলীকৰণৰ ধাৰণাটি ব্যাখ্যা কৰো।

আইজো গোহো বাঁহোথাইনি সানদাংথাই ৰেখিব।

(g) Write two differences between maturation and learning.

পৰিপক্কতা আৰু শিক্ষণৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

পৰিপক্কতা এবং শিক্ষণৰ মধ্যে দুটি পার্থক্য লেখো।

রানায় আরো সৌলৌনাযনি গেজেৱা থানায় মৌননৈ ফাৱাগ লিৱ।

(h) What do you mean by law of readiness in learning ?

শিক্ষণৰ প্ৰস্তুতিৰ নীতি বুলিলে কি বুজা?

শিক্ষণের প্রস্তুতির নীতি বলতে তুমি কী বোঝো?

সোলোঁনায়নি থিয়ারিথি খ্রান্থি বুডোব্লা মা বুজিযো?

(i) What is retention ?

সংৰক্ষণ কাক বোলে?

সংৰক্ষণ কাকে বলে?

গোসোআব জুথুমনায় মাখ্বৌ বুডো?

(j) What is retroactive inhibition ?

পাশ্চাত্মুখী প্রতিৰোধ কাক বোলে?

পাশ্চাত্মুখী প্রতিৰোধ কাকে বলে?

আগুনাঁ থাবথানায় মাখ্বৌ বুডো?

(k) Write any two characteristics of attention.

মনোযোগৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

মনোযোগের যে-কোনো দুটি বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰো।

গোসো হোনায়নি জায়খি জায়া মোননৈ আখু মখ'।

(l) Define the concept of mental health and hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্য আৰু স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্য এবং স্বাস্থ্যবিজ্ঞানের ধাৰণা সঠিকভাবে বৰ্ণনা কৰো।

গোসোআরি সাবস্লি আরো দেহা বিগিয়াননি সানদাংথাই বেখেব।

(m) Write two objectives of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানের দুটি উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

গোসোআরি দেহা বিগিয়াননি মোননৈ থাংখি মখ'।

(n) Define the preventive function of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ প্ৰতিৰোধমূলক কাৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ প্ৰতিৰোধমূলক কাৰ্যৰ সঠিক বৰ্ণনা দাও।

গোসোআৰি দেহা বিগিয়াননি হোবথানা হাবাখৌ বেখ্ৰেব।

(o) Find the Median and Mode from the following data : 1+1=2

তলত দিয়া তথ্যৰাশিৰ পৰা মধ্যমা আৰু বহুলক নিৰ্ণয় কৰা :

নিম্নলিখিত তথ্যৰাশি থেকৈ মধ্যমা এবং বহুলক (মোড) নিৰ্ণয় কৰো :

গাহায়াব হোনায খ্ৱাৰিনিফ্ৰায় গেজেরমা আরো গেজেরগাঁ দিহুন :

58, 42, 30, 64, 57, 42, 34, 53, 44 and 38

(p) Write two merits of quartile deviation as a measurement of variability.

ভেদ্যতা বা বিচ্যুতিৰ জোখ হিচাপে চতুৰ্থক বিচ্যুতিৰ দুটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

ভেদ্যতা বা বিচ্যুতিৰ পৰিমাপক হিচাবে চতুৰ্থাংশ বিচ্যুতিৰ দুটি সুবিধা উল্লেখ কৰো।

সোলায়স্তু ফাৰাগথিনি সুৱাৰি হিসাবৈ ব্ৰৈথি থাৰ্জলঁথাইনি মোননৈ হামজাথাব মখ'।

3. Answer **any ten** of the following questions :

4×10=40

তলত দিয়া যিকোনো দহটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যে-কোনো দশটি প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়াব হোনায জাযখ্ৰিজায়া মোনজি সোঁনাযনি ফিননায হো :

(a) Write four important provisions of the Secondary Education Act of Assam (1961).

অসম মাধ্যমিক শিক্ষা আইনত (1961) উল্লেখ কৰা চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰস্তাৱৰ বিষয়ে লিখা।

অসম মাধ্যমিক শিক্ষা আইনে (1961) উল্লেখিত চাৰটি গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰস্তাৱৰ বিষয়ে লেখো।

আসাম গেজেৱাৰি সোলোঁথাই আয়েন (1961) মখ'নায মোনব্ৰৈ গোনাংথার বিথাংখিনি সোমোন্দৈ লিৱ।

(b) Write four important functions of 'Board of Secondary Education, Assam'.

“অসম মাধ্যমিক শিক্ষা বোর্ড” ৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য্যাবলী উল্লেখ কৰা।

“অসম মাধ্যমিক শিক্ষা বোর্ড”-এৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য্যাবলী উল্লেখ কৰো।

‘আসাম গেজেৱাৰি সোলোঁথাই বৰ্ড’ নি মোনৰ্গৈ গোনাঁথান মাৰফাৰি মখ’।

(c) Discuss four major problems of secondary education in Assam.

অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ চাৰিটা মূল সমস্যা আলোচনা কৰা।

অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ চাৰিটা মূল সমস্যা আলোচনা কৰো।

আসাম গেজেৱাৰি সোলোঁথাইনি মোনৰ্গৈ গাহাই জেনাখৌ সাবৰায়।

(d) Write four objectives of non-formal education.

অগতানুগতিক শিক্ষাৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

অপ্ৰথাগত শিক্ষাৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

গোৱানৰ্গৈ খান্খিলেখা সোলোঁথাইনি মোনৰ্গৈ বিখাংখি মখ’।

(e) Write four advantages of correspondence education.

পত্ৰ বা ডাকযোগে দিয়া শিক্ষাৰ চাৰিটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

পত্ৰ বা ডাকযোগে দেওয়া শিক্ষাৰ চাৰিটা সুবিধা উল্লেখ কৰো।

দৈখাইয়াৰি সোলোঁথাই এৰা লাইজাম দৈখায় সোলোঁথাইনি মোনৰ্গৈ হামজাথাব মখ’।

(f) Discuss four significant aspects of distance education.

দূৰ শিক্ষাৰ চাৰিটা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ দিশ উল্লেখ কৰা।

দূৰশিক্ষাৰ চাৰিটা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ দৃষ্টিভঙ্গি আলোচনা কৰো।

জানখাইয়াৰি সোলোঁথাইনি মোনৰ্গৈ বেৰেন গোনাঁ দিগাখৌ মখ’।

(g) How can the physical education be imparted in school ? Discuss.

বিদ্যালয়ত শাৰীৰিক শিক্ষা কেনেদৰে প্ৰদান কৰিব পাৰি? আলোচনা কৰা।

বিদ্যালয়ে শাৰীৰিক শিক্ষা কীভাবে প্ৰদান কৰা যেতে পারে? আলোচনা কৰো।

ফৰায়সালিয়াব সোলেৱাৰি সোলোঁথাই মাৰোঁ হোৱা হায়ো? সাৱৰায়।

(h) Discuss the need and importance of value education.

মূল্যবোধৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

মূল্যবোধৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা এবং গুরুত্ব আলোচনা কৰো।

বেসেননাং সোলোঁথাইনি নাংগৌথি আরো গোনাংথিখৌ সাৱৰায়।

(i) Write four important characteristics of insightful learning.

অন্তৰ্দৰ্শন শিক্ষণৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

অন্তৰ্দৰ্শন শিক্ষণৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰো।

ইসিং নোজোরথি সোলোঁনাথনি মোনব্রৈ গোনাংথার আখুথাই লিৰ।

(j) Discuss the educational significance of law of effect.

শিক্ষণৰ ফলাফল বা পৰিণামৰ নীতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।

শিক্ষণৰ ফলাফল বা পৰিণামৰ নীতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য আলোচনা কৰো।

গোহোমথি নেমনি সোলোঁথাইয়াৰি বেসেনখৌ সাৱৰায়।

(k) Write four physical causes of forgetting.

বিস্মৃতিৰ চাৰিটা শাৰীৰিক কাৰণ উল্লেখ কৰা।

বিস্মৃতিৰ চাৰিটা শাৰীৰিক কাৰণ লেখো।

বাবগাৰনাথনি মোনব্রৈ সোলেৱাৰি জাহোন লিৰ।

(11) "Attention and interest are like two sides of the same coin."

Discuss.

“মনোযোগ আৰু আগ্ৰহ একেটা মুদ্ৰাৰ দুটা পিঠিৰ দৰে।” আলোচনা কৰা।

“মনোযোগ এবং আগ্ৰহ একটি মুদ্ৰাই দুটো পিঠিৰ মতো।” আলোচনা কৰো।

“গোসো হোনাথ আরো গোসো दुंनाया गरसे खाउरिनिनो मोननै बिखुनि बादि।” সাৱৰায়।

(m) Discuss four characteristics of a mentally healthy individual.

মানসিকভাৱে সুস্থ এজন ব্যক্তিৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।

মানসিকভাৱে সুস্থ একজন ব্যক্তিৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰো।

গোসোআৰি গোগো সাসে সুবুনি মোনৰৈ আখুথাই সাবৰায়।

(n) Discuss the importance of statistics in education and psychology.

শিক্ষা আৰু মনোবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰত পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

শিক্ষা এবং মনোবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰে পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে আলোচনা কৰো।

সোলোঁথাই আৰো গোসোবিগিয়াননি বেলায়াব সানসৰথুম বিগিয়াননি গোনাঁথিনি সোমোন্দৈ সাবৰায়।

(o) What is frequency polygon? Draw a frequency polygon from the following distribution table : (use graph paper) 1+3=4

বাৰংবাৰতা বহুভূজ কাক বোলে? তলত দিয়া তালিকাৰ তথ্যসমূহৰ পৰা বাৰংবাৰতা বহুভূজ অঙ্কন কৰা : (লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰিবা)

বাৰংবাৰতা বহুভূজ কাকে বোলে? নিম্নলিখিত তালিকাৰ তথ্যসমূহৰ পৰা বাৰংবাৰতা বহুভূজ অঙ্কন কৰো : (লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰবে)

গলেগলেথা আখান্দিবা মাখৌ বুডো? গাহায়াব হোনায সংলাইনি খাৰিফোৰনিফ্ৰায় গলেগলেথা আখান্দিবা খাৰখৌলু আখি : (খাৰখৌলু বাহায)

Class Interval	Frequency
(শ্ৰেণী অন্তৰাল)	(বাৰংবাৰতা)
(শ্ৰেণী ব্যবধান)	(বাৰংবাৰতা)
(থাখো খোন্দোৰ)	(গলেগলেথা)
80-84	1
75-79	3
70-74	6
65-69	9
60-64	12
55-59	8
50-54	6
45-49	3
40-44	2
	<u>N = 50</u>

4. Answer **any four** of the following questions :

6×4=24

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যে-কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দাও :

गाहायाव होनाय जायखिजाया मोनबै सोनायनि फिननाय हो :

(a) What is environmental education ? Discuss the principles of environmental education. 2+4=6

পৰিবেশ শিক্ষা কাক বোলে? পৰিবেশ শিক্ষাৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

পৰিবেশ শিক্ষা কাকে বলে? পৰিবেশ শিক্ষাৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰো।

সোৱৰিখিডাৱি সোলোঁথাই মাখৌ বুডো? সোৱৰিখিডাৱি সোলোঁথাইনি খান্দিফোৱখৌ সাৱৰায়।

(b) What is population education ? How can the population education be imparted in educational institution ? Discuss. 2+4=6

জনসংখ্যা শিক্ষা কাক বোলে? শিক্ষানুষ্ঠানত জনসংখ্যা শিক্ষা কেনেদৰে প্ৰদান কৰিব পাৰি? আলোচনা কৰা।

জনসংখ্যা শিক্ষা কাকে বলে? শিক্ষাপ্ৰতিষ্ঠানে জনসংখ্যা শিক্ষা কীভাবে প্ৰদান কৰা যেতে পারে? আলোচনা কৰো।

সুৰুঁ সানখো সোলোঁথাই মাখৌ বুডো? সোলোঁথাইয়াৰি ফসংথানাব সুৰুঁ সানখো সোলোঁথাইখৌ মাৰোঁ হোনা হায়ো? সাৱৰায়।

(c) What is connectionism in learning ? Discuss the educative value of trial and error method of learning. 2+4=6

শিক্ষণৰ সংযোগবাদ তত্ত্ব কাক বোলে? প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল শিক্ষণ পদ্ধতিৰ শৈক্ষিক মূল্য আলোচনা কৰা।

শিক্ষণের সংযোগবাদ তত্ত্ব কাকে বলে? প্রচেষ্টা এবং ভুল শিক্ষণ পদ্ধতিৰ শৈক্ষিক মূল্য আলোচনা কৰো।

সোলোঁনাযনি ফোনাঁজাবাৰি বাদ মাখৌ বুড়ো? নাজানায আরো গোৰোন্দি আদব সোলোঁনাযনি সোলোঁথাইযাৰি বেসেনদি সাবৰায়।

- (d) Describe the meaning and process of memory. Briefly discuss four marks of good memory. 2+4=6

স্মৃতিৰ অৰ্থ আৰু প্ৰক্ৰিয়া ব্যাখ্যা কৰা। ভাল স্মৃতিৰ চাৰিটা লক্ষণ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

স্মৃতিৰ অৰ্থ এবং প্ৰক্ৰিয়া ব্যাখ্যা কৰো। ভালো স্মৃতিৰ চাৰিটা লক্ষণ সংক্ষেপে আলোচনা কৰো।

বিসম্বিনি ঔঁথি আরো বিখান্দিখৌ বেখেব। মোজাঁ বিসম্বিনি মোনব্রৈ আখু গুসুডৈ সাবৰায়।

- (e) What is attention? Discuss the importance of attention and interest in education. 2+4=6

মনোযোগ কাক বোলে? শিক্ষা ক্ষেত্ৰত মনোযোগ আৰু আগ্ৰহৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

মনোযোগ কাকে বলে? শিক্ষাক্ষেত্ৰে মনোযোগ এবং আগ্ৰহের গুরুত্ব আলোচনা কৰো।

গোসো হোনায মাখৌ বুড়ো? সোলোঁথাইনি বিথিঁআব গোসো হোনায আরো গোসো দুঁনাযনি গোনাঁথিখৌ সাবৰায়।

- (f) What is mean? Compute mean from the following distribution table by Assumed Mean method : 1+5=6

গড় কাক বোলে? অনুমিত গড় পদ্ধতিৰ সহায়ত তলত দিয়া বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকাৰ পৰা গড় নিৰ্ণয় কৰা :

গড় কাকে বলে? অনুমিত গড় পদ্ধতির সাহায্যে নিম্নলিখিত বারংবারতা বিভাজন তালিকা থেকে গড় নির্ণয় করো :

গেজেরথি মাখৌ বুড়ো? হমনা লানায় গেজেরথি আদবনি হেফাজাবাব গাহায়াব হোনায গলেগলেথা রানসারথি সংলাইনিফ্রায় গেজেরথি দিহুন।

Class Interval	Frequency
(শ্রেণী অন্তরাল)	(বারংবারতা)
(শ্রেণী ব্যবধান)	(বারংবারতা)
(থাখো খোন্দোব)	(গলেগলেথা)
65 - 69	2
60 - 64	3
55 - 59	4
50 - 54	7
45 - 49	8
40 - 44	16
35 - 39	9
30 - 34	4
25 - 29	3
20 - 24	2
15 - 19	2
	<u>N = 60</u>

— x —